

GŁOS PABIANIC

Cena numeru 3 zł

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

CZWARTEK, DNIA 23 WRZEŚNIA 1948 ROKU

Nr 261 (1196)

Pół miliarda złotych na budowę domów dla robotników

Doniosłe uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów

Kredyty na budowę fabryki samochodów. Przesunięcie płatności drugiej raty podatku gruntowego

WARSZAWA (PAP). — Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na posiedzeniu w dniu 21 bm. uchwalił dodatkowe kredyty inwestycyjne na rok 1948 w wysokości 1.336.600.000 złotych, przeznaczając z tego kwotę 500 mil. zł. na robotnicze budownictwo mieszkaniowe, a przede wszystkim na remonty domów dla robotników przedsiębiorstw, podległych Ministerstwu Przemysłu i Handlu, robotników mo-

nocpoli oraz dla kolejarzy i robotników stoczniowych. W ten sposób Komitet rozszerzył akcję, podjętą przez Radę Państwa, która przeznaczyła już uprzednio w ramach samorządów kwotę 2 miliardów zł na polepszenie warunków mieszkaniowych świata pracy. Dodatkowe kredyty obejmą również inne nakłady inwestycyjne, uznane za niezbędne

jeszcze w roku bieżącym, jak: roboty zabezpieczające przed powodzią, zagospodarowanie państwowych nieruchomości ziemskich (zakup krow i traktorów), usuwanie zwalisk mostów na Wiśle etc. Plan dodatkowych kredytów inwestycyjnych zostanie wkrótce zatwierdzony przez Radę Ministrów, uruchomienie ich nastąpi w ciągu 14 dni po uchwale. W związku z zamierzoną budową fabryki samochodów osobowych w Warszawie, Komitet Ekonomiczny uchwalił w drodze wirementu planie inwestycyjnym kredyt na ten cel w wysokości 98,5 milionów zł. Przyznanie kredytu tego umożliwi podjęcie prac przygotowawczych przy budowie oraz odbiór zamówionych materiałów z firmy „Fiat”.

W pierwszej fazie prac budowana będzie bocznicą kolejowa, magazyn, jak również budynek administracyjny, który pomieści biura budowy i dyrekcję fabryki. Komitet Ekonomiczny upoważnił Ministra Skarbu do natychmiastowego uruchomienia dodatkowego kredytu w wysokości 60 mil. zł na obniżenie kosztów nabycia uszlachetnionego ziarna siewnego dla małych i średniorolnych gospodarstw. Na tym samym posiedzeniu Komitet Ekonomiczny powziął uchwałę w sprawie przesunięcia do dnia 31.12.48 terminu drugiej raty podatku gruntowego za rok 1948, płatnego w całości bądź w części w ziemiopłodach. Równocześnie ustalono zostały kategorie podatników oraz warunki, przy których będą oni mogli uzyskać podatek gruntowy zamiast w ziemiopłodach — w gotówce. Poza tym Komitet uchwalił dla gospodarstw rolnych spółdzielni parcelacyjno-osadniczych podstawę podatku gruntowego na 8 proc.

Amerykańska „maszyna do głosowania”

puszczona została w ruch na sesji Zgromadzenia Narodowego ONZ w Paryżu

PARYŻ PAP. — W tutejszych kołach politycznych z ożywieniem komentowane są wyniki wczorajszych wyborów przewodniczących 6 głównych komisji bieżącej sesji Zgromadzenia Generalnego ONZ. W wyborach tych — jak wiadomo, — wszystkie kandydatury przedstawicieli państw słowiańskich zostały przegłosowane większością bloku anglo-saskiego.

Okoliczność powyższa interpretowana jest jako dowód, iż państwa anglo-saskie zamierzają kontynuować na obecnej sesji swą zeszłoroczną taktykę, polegającą na tym, że podporządkowana im większość delegacji stanowiła „maszynę do głosowania”, automatycznie akceptującą wszystkie zgłaszane przez nie wnioski i rezolucje. Panuje przekonanie, że kandydatura przewodniczącego sesji i przewodniczących poszczególnych komisji zostały z góry ustalone i uzgodnione w łonie większości Zgromadzenia Generalnego. M. in. zwraca się uwagę na fakt, że niezwłocznie po wyborze ministra Evalta na przewodniczącego sesji rozdano między uczestników i korespondentów jego drukowany życiorys, który oczywiście musiał być uprzednio już przygotowany.

Obserwatorzy polityczni podkreślają, że naruszenie przez blok anglo-saski święconej już tradycji zasady tzw. reprezentacji terytorialnej, w myśl której państwa słowiańskie powinny być posiadaczami w komisjach swego przedstawiciela, nie przyczyni się bynajmniej do ułatwienia rzetelnej współpracy między wszystkimi uczestnikami obecnej sesji Zgromadzenia Generalnego ONZ. Panuje przekonanie, że próby naruszenia przez blok anglo-saski swą woli delegacjom innych państw niewątpliwie spotka się z ich strony ze zdecydowanym oporem.

PARYŻ PAP. — W środę przed południem odbyło się drugie posiedzenie Zgromadzenia Generalnego Narodów Zjednoczonych, na którym dokonano wyboru 7 wiceprzewodniczących obecnej sesji.

Odkrycie złóż soli i węgla pod Łodzią

Państwowy Instytut Geologiczny przeprowadził wiercenia poszukiwawcze w okolicach Rogoźna koło Łodzi. Po nawierceniu do głębokości około 350 m. pod pokładami węgla brunatnego i anhydrytów natrafiono na duże złoża solne. Wydobytą sól poddana została badaniom chemicznym, które określiły, że jest to gatunku należy ją zaliczyć.

Pokładami węgla brunatnego zainteresował się Centralny Zarząd Przemysłu Węglowego z uwagi na to, że leżą one na nieznacznej głębokości i nadają się do eksploatacji na t. zw. odkrywkę, tj. bez budowania korytarzy podziemnych.

Odkrycie złóż zarówno soli, jak i węgla brunatnego w pobliżu tak wielkiego przemysłowego ośrodka, jakim jest Łódź, może stać się poważną zdobyczą dla rozwoju naszego przemysłu.

Konferencja Zachodniej Trójki

PARYŻ PAP. — Ministrowie spraw zagranicznych państw zachodnich spotkali się po nownie we wtorek i przeprowadzili konferencję, trwającą ponad półtorej godziny. W konferencji poza Schumanem, Bevinem i Marshall'em uczestniczyli również gubernatorzy województwa trzech państw w Niemczech:

Wobec tego, że w głosowaniu wzięły udział delegacje 53 państw bezwzględna większość, wymagana dla ważności wyboru, wyniosła 27 głosów. W tajnym głosowaniu największą kolejną ilość głosów otrzymali przedstawiciele następujących 7 państw: Chiny (46 głosów), Francja (44), Związek Radziecki (41), Wielka Brytania (41), Stany Zjednoczone (41), Meksyk

(29) i Polska (28). Przedstawiciel Filipin otrzymał jedynie 25 głosów. Przedstawiciele wymienionych wyżej 7-miu państw wraz z przewodniczącym sesji dr. Evaltem i przewodniczącymi 6 komisji, obranymi na posiedzeniu wczorajszym, weszli w skład t. zw. komisji ogólnej, która ustali porządek dzienny bieżącej sesji Zgromadzenia Generalnego ONZ.

Rada Naczelna PPS zakończyła swe obrady

WARSZAWA PAP. W dniach 18-go do 22-go bm. obradowała w Warszawie Rada Naczelna PPS. Obradom przewodniczył tow. St. Szwalbe. Referat polityczny wygłosił sekretarz generalny PPS, tow. Józef Cyraniewicz, referat gospodarczy tow. Adam Rapacki, oraz referat organizacyjny tow. Włodzimierz Reczek.

Nad referatami rozwinęła się obszerna i wyczerpująca dyskusja, w której głos zabierali: tow. tow. Stefan Matuszewski, Henryk Jabłoński, Henryk Raabe, St. Szwalbe, Henryk Świątkowski, Marian Rybicki, Leon Rudzki, Oskar Lange, Dorota Kłuszyńska, Ryszard Obrączka, Stan. Kowalewski, Julian Hochfeld, Witold Wudel, Teofil Wojeński, Wa-

claw Zukowski, Mieczysław Hoffman, B. Drobner, Tadeusz Dietrich, Antoni Kamiński, Al. Zaruk, Michałowski, Tadeusz Cwik, Stefan Arski, Konstanty Dąbrowski, Władysław Bażyński, Adam Rapacki, Józef Machno, Stanisław Kowalczyk, Tadeusz Bilewicz, Stanisław Gross, M. Elczewski, Józef Gręczyński, Józef Salcewicz, Kazimierz Pasenkiewicz, Lucjan Motyka, Zygm. Rabalski, Teofil Głowacki, Teodor Piotrowski, Tadeusz Koral, Jan Żerkowski, Jan Mulek, Władysław Jagiello, Feliks Baranowski, Kazimierz Rusinek, Antoni Milewski, Alfred Górny i A. Dąb.

(Niektórzy towarzysze zabierali głos parokrotnie). Rada Naczelna przeanalizowała grunto-

wnie całą drogę, którą przebyła partia od przedwojennej PPS, poprzez RPPS, poprzez odrodzoną i rewolucyjną PPS w wyzwolonej Polsce, do jednolitej klasy robotniczej, budowanej na zasadach marksizmu-leninizmu.

Rada Naczelna rozpatrzyła wszystkie błędy i wahania, które opóźniały partię na tej drodze, oraz ujawniła źródła tych wahań i błędów, aby poprzez przezwyciężenie i wyeliminowanie ich ze świadomości mas robotniczych zorganizowanych w PPS nie ciążyły one na przyszłej Zjednoczonej Partii polskiej klasy robotniczej.

Dyskusję zamknął przemówieniem Sekretarz Generalny PPS tow. Józef Cyraniewicz.

RADA NACZELNA JEDNOMYŚLNIE UCHWAŁIŁA REZOLUCJĘ ORAZ TEKST LISTU DO SEKRETERZA GENERALNEGO PPR TOW. BOLESŁAWA BIERUTA.

Rada Naczelna przyjęła do wiadomości ustąpienie tow. Kazimierza Rusinka ze stanowiska przewodniczącego CKW PPS i WYBÓR PRZEZ CKW NOWEGO PRZEWODNICZĄCEGO W OSOBIE TOW. HENRYKA ŚWIĄTKOWSKIEGO.

Rada Naczelna przyjęła do wiadomości kooptację członka CKW tow. Stefana Matuszewskiego do komisji politycznej, KTÓREJ SKŁAD PRZEDSTAWIA SIĘ OBECNIE JAK NASTĘPUJE: TOW. TOW. JÓZEF CYRANKIEWICZ, OSKAR LANGE, STEFAN MATUSZEWSKI, ADAM RAPACKI, KAZIMIERZ RUSINEK, HENRYK ŚWIĄTKOWSKI.

Rada Naczelna odwołała ze składu CKW PPS tow. tow. Edwarda Osóbkę - Morawskiego i Stanisława Piaskowskiego, na ich miejsce wybrano tow. tow. Macieja Elczewskiego i Józefa Petruczyńskiego.

Rada Naczelna przyjęła do wiadomości ustąpienie Stanisława Szwalbego ze stanowiska przewodniczącego Rady Naczelnej i wybrała na to miejsce tow. Stanisława Kowalczyka.

Rada Naczelna przyjęła do wiadomości ustąpienie następujących członków (Ciąg dalszy na str. 2-ej)

„Psy Marshalla” — dla zachodniej Europy

Ambasador planu Marshalla na Europę — Paul Hoffman — oświadczył niedawno w prasie, że „pomoc dla Europy otrzyma odpowiednią ilość psów strażniczych” — by ani jeden dolar nie przepadł kapitalistom amerykańskim. W ślad za Hoffmanem — z Nowego Jorku przybywa coraz więcej takich psów strażniczych, które osaczyć mają gestym kordonem całą Europę zachodnią.

Wojska gen. Markosa zdobywają broń na faszystach

PARYŻ PAP. W związku z tendencją nym rozpowszechnianiem przez greckie kółła reżimowe pogłosek o źródłach zaopatrywania wojsk, gen. Markosa w broń, znajdujących się rzekomo w krajach bałkańskich, agencja Eleftheri Ellada opublikowała tajny rozkaz wojsk faszystowskich, wyjaśniających faktyczne źródła, z których oddziały armii demokratycznej uzyskały sprzęt wojenny.

Tajny rozkaz Nr 23312 z dn. 25 lipca br. wydany przez dowództwo jednej z większych jednostek faszystowskich w rejonie Serres (Macedonia) stwierdza:

„Nasze oddziały i kolumny zaopatrzeniowe były na przestrzeni ubiegłych 4 dni

trzykrotnie atakowane przez żołnierzy gen. Markosa, którzy wzięli nam poważną ilość broni i wartościowego materiału wojennego. Należy podkreślić, że żołnierze ci byli Markosa, którzy potrafili podejść niezadobrze poinformowani nie tylko o marszrucie naszych oddziałów, lecz nawet o godzinach

nie, w jakiej miały one przejść przez miejscę, odpowiednie do ataku. Tydzień później nastąpiła nowa akcja ze strony żołnierzy Markosa, którzy potrafili podejść niezadobrze poinformowani nie tylko o marszrucie naszych kolumn zaopatrzeniowych”.

Sabotaż amerykański na Węgrzech

Agencji Standard Oil Co — zmniejszyli wydobycie ropy naftowej w kopalniach węgierskich

BUDAPESZT PAP. Opublikowano tu oficjalny komunikat na temat wyników śledztwa w związku z nagłym poważnym spadkiem wydobycia ropy naftowej w szbach, należących do węgiersko-amerykańskiego towarzystwa naftowego „Maort”.

Śledztwo stwierdziło sabotaż, mający cechy polityczne i zmierzający do zahamowania odbudowy gospodarczej i rozwoju demokratycznego Węgier. Władze aresztowały kilka osób z kierownictwa towarzystwa, których zeznania wskazywały, że akcją sabotażową kierowali prezes towarzystwa „Maort” Reideman i jego zastępca — Benentine. Pozostawili oni w bezpośrednim kontakcie z amerykańskim koncernem naftowym „Standard Oil Company”. 18 września przesłuchano Reidemana i Benentina, którzy oświadczyli, że prowadzili akcję sabotażową, zmierzającą do zmniejszenia wydobycia ropy na Węgrzech na polecenie Standard Oil Company.

Strajk powszechny we Francji

proklamowany został na piątek 24 września r.b.

PARYŻ PAP. — W środę związku zawodowe różnych kierunków omawiały szczegóły przeprowadzenia 2-godzinnego strajku powszechnego, który ma odbyć się we Francji w najbliższy piątek od godz. 16—18. Za strajkiem wypowiedziały się ostatnio m. in. komitet naczelny niezależnych związków zawodowych, federacja urzędników państwowych, należąca

do chrześcijańskich związków zawodowych, pracownicy oświatowi, należący do CGT, pracownicy zakładów ubezpieczeń społecznych i t. d. Komisja administracyjna CGT wezwwała personel zatrudniony w pałacu Chaillet w związku z sesją Generalnego Zgromadzenia ONZ, by kontynuował normalnie pracę również podczas 2-godzinnego strajku piątkowego.

Czy nowy manewr?

Mocarstwa zachodnie proszą o ponowne przyjęcie ich wysłanników

Rozbieżności między USA i Wielką Brytanią

PARYŻ PAP. — Agencja France Presse donosi, powołując się na francuskie kółła dyplomatyczne, że we wtorek wieczorem na zebraniu we francuskim ministerstwie spraw zagranicznych ministrowie Bevin, Marshall i Schuman uzgodnili procedurę, jaką należy zastosować w obecnym stadium rozmów z rządem radzieckim.

W związku z tym postanowiono wystosować do radzieckiego trzy identyczne noty.

PARYŻ PAP. — W środę po południu dzienniki paryskie zapowiedziały, że Francja, Stany Zjednoczone i Wielka Brytania zwrócą się ponownie do rządu radzieckiego z prośbą o przyjęcie swych przedstawicieli przez ministra Molotowa. Spotkanie to miało nastąpić w przyszłym tygodniu.

„Monde” powołując się na źródła poinformowane pisze, że „nie należy przewidywać obecnie ani wnieśienia problemu Berlina przed ONZ, ani też przerywania rozmów z Moskwą. Francuzi i Anglicy — jak utrzymuje dziennik — przekonali Amerykanów, że nie należy podejmować pośpiesznej decyzji. Trzej ministrowie postanowili wystosować do Związku Radzieckiego notę, rzekomo celem załatwienia

sprawy drogą porozumienia czterech mocarstw. Dziennik podkreśla, że zgodnie z układem poczdamskim, sprawa Berlina należy do kompetencji czterech ministrów spraw zagranicznych. Z tego też powodu Bevin i Schuman sprzeciwili się inicjatywie amerykańskiej. „Paris Presse” również twierdzi, że opozy-

cja Wielkiej Brytanii i Francji doprowadzi do zmiany stanowiska USA.

„Humanite” podkreśla, że jedną z decydujących przyczyn rozbieżności zdań między Anglią a Stanami Zjednoczonymi jest rywalizacja imperializmu angielskiego i amerykańskiego w sprawie Niemiec.

Sytuacja w Indonezji

HAGA PAP. — Według licznych i w większości sprzecznych informacji jakie nadeszły do Hagi z Indonezji, sytuacja na terenie wysp indonezyjskich nie jest jasna, a w każdym razie odbiega daleko od stabilizacji.

W zachodniej i wschodniej Jawie trwają potyczki pomiędzy wojskami holenderskimi a indonezyjskimi. Równocześnie nadeszły wiadomości, jakoby na terytorium republiki indonezyjskiej doszło rzekomo do walk pomiędzy komunistami a zwolennikami prawniczej partii ludowej. Według informacji agencji ANP z Batawii, komunisty mieli opanować wielki ośrodek republikański we wschodniej Jawie — Madiun.

Według doniesień dzienników holenderskich, radio w Madiun opublikowało apel przywódcy partii komunistycznej — Mubo do ludności indonezyjskiej, wzywający ją do walki o niezawisłość kraju. Apel miał stwierdzić, że obecny rząd republikański, który zaprzęgał narodowe interesy Indonezji, winien podać się do dymisji i zostać zastąpiony rządem, clesz-

cym się poparciem całego narodu.

Pomiędzy Jogjakartą i Madiun przerwana jest wszelka komunikacja.

Goście czescy w Łodzi

Wycieczka z m. Pilzna u prezydenta Stawieńskiego

W dniu wczorajszym przybyła do Łodzi i była podejmowana przez prezydenta Łodzi tow. E. Stawieńskiego wycieczka z „sta” Pilzna przedstawicieli Czechosłowackiego Towarzystwa Popierania Związków Gospodarczych i Kulturalnych z Polską.

Na czele delegacji stoi profesor tow. Mirosław Dbały, jako przedstawiciel pilzneńskiego szkolnictwa. Jego zadaniem jest nawiązanie kontaktów z nauczycielstwem łódzkim, celem omówienia sprawy braku polskich nauczycieli w szkołach czeskich.

Poza tow. Dbałym w skład delegacji wchodzi przewodniczący Okręgowej Komisji Związków Zawodowych w Pilźnie, tow. Cynk, przedstawiciel Zarządu Miejskiego miasta Pilzna, inspektor tow. Łosenicki,

Rada Naczelna PPS

zakończyła swe obrady

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

Rady Naczelnej: tow. tow. G. Butłowa, B. Drobnera, Liczka, T. Głowackiego, Kowalskiego, Kraka, H. Kuczkowskiej, J. Malinaka, J. Mulaka, J. Siemka i H. Wachowicza.

Na ich miejsce powołani zostali do Rady Naczelnej dotychczasowi zastępcy członków Rady tow. tow. Augustyn Drabarek, Kubecki, Pośnik, J. Rusowski, Ryca, T. Sołtan, Szaniawski, W. Wudel, J. Zukowski, J. Janaszek.

Rada Naczelna wybrała na zastępców członków Rady tow. tow. Kembrowskiego, Ciepielowa, Marczewskiego, Osterlofa, Kowalczeńskiego, Broska, Dąbka, Krasuckiego, Szydłowskiego i Dudę - Dziewierza. REFERAT SEKRETARZA GENERALNEGO PPS TOW. JÓZEFA CYRANKIEWICZA WYGLOSZONY NA POSIEDZENIU RADY NACZELNEJ ORAZ TEKSTY UCHWAŁ RADY NACZELNEJ ZOSTANĄ OPUBLIKOWANE.

499 milionów złotych na budowę Wspólnego Domu

WARSZAWA PAP. — Do 20 września br. na Fundusz Budowy Centralnego Domu Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej wpłynęło łącznie 499.104.673 zł.

Największe sumy wpłaciły województwa: śląskie — 42.368.701 zł., miasto Warszawa — 40.407.216 zł., woj. poznańskie — 34.757.966 zł., szczecińskie — 28.163.086 zł., bydgoskie — 23.535.556 zł., krakowskie — 23.086.423 zł. Pozostałe województwa wpłaciły dotychczas od 5.445.351 zł. (woj. białostockie) do 16.437.999 zł. (woj. gdańskie).

Marshall odrzuca protest Bevina

LONDYN. PAP. Powołując się na młoda rodajne źródła waszyngtońskie, agencja Reutersa donosi, że Marshall zawiadomił Bevina o decyzji Stanów Zjednoczonych dalszego ograniczenia demontażu zakładów przemysłowych w Niemczech zachodnich.

Odpowiedź Marshalla na protest Bevina w tej sprawie miała być doręczona brytyjskiemu Foreign Office przed trzema dniami.

Posiedzenie gabinetu brytyjskiego

LONDYN PAP. — W środę przed południem odbyło się nadzwyczajne posiedzenie gabinetu brytyjskiego pod przewodnictwem premiera Attlee. Na posiedzeniu tym minister Bevin, który specjalnie w tym celu przybył z Paryża, przedstawił główne wytyczne expose, jakie wygłosił po południu w Izbie Gmin. Minister Bevin poinformował również pozostałych członków rządu o przebiegu ostatnich swych rozmów w Paryżu z ministrami Marshalliem i Schumanem.

Jerzy Korwin

Zabójstwo Waldemara Glücka

— Za zdrowie młodych! — krzyknął jakiś drągal z rogu stołu.

Za zdrowie młodych! — Powtórzył ogół i zarumienione towarzystwo trąciło się szklami, które dzwoniąc niosło swój metaliczny dźwięk od kieliszka do kieliszka, aż obleciał wśród śmiechu i gwaru cały stół, a ucichł dopiero w rękach pani Agnieszki Walewskiej. Tadeusz co chwila wymyślał nowe toasty i przeplatając potrawy alkoholem zdołał rozbawić całą jadalnię. Nawet Andrzej rozruszał się już bardziej i zaczął nawiązywać z sąsiadami z boku i przez stół banalne pogawędki. Szczególnym zainteresowaniem obdarzył wtedy parę trochę dziwnych ludzi, jakich miał nawprost siebie. Ponieważ za nimi bieliły się kable ogromnego, staroświeckiego pieca, ich smagła cera, kruczony włos i podłużne oblicza szczególną zwracały na siebie uwagę. Para ta rozmawiała ze sobą po polsku, ale mężczyzna akcent miał cudzoziemski i przeplatał swą mowę zwrotami francuskimi. Ponieważ wzrok Andrzeja spoczywał już na nich kilka razy, uważał za wskazane udzielić wyjaśnień. Pierwszy odezwał się mężczyzna:

— Dziwi się pan pewnie, że tak źle mówię po polsku, ale jestem cudzoziemcem.

— Skądże panu przyszło do głowy, że się dziwię. Czy okazałem to czymkolwiek?

— Jestem winna pewne wyjaśnienie. —

Rzekła wtedy towarzysząca tego obcego mężczyzny. — To ja przyprowadziłam na dzisiaj przyjęcie konsula Darrego, a ponieważ panowie przyszli tak późno, nie mogliśmy się panom przedstawić.

— Poznamy się więc w czasie wieczoru przy tańcach. Zostanie przecież pani do końca? Czy może wychodzi pani zaraz po wieczery?

— Zostajemy do rana.

— To dobrze. — Odpowiedział Andrzej i zauważył, że owa dziwna para z większym jeszcze zainteresowaniem obserwuje Tadeusza Szymczaka.

Odtąd Andrzej prowadząc ożywioną rozmowę nieustannie zerkał jednak ku tak oryginalnie przez stół poznanej brunecie. Była niesamowicie czujna. Mogłoby się здаwać, że oczy jej i cała twarz rejestrowała najdyskretniejsze spojrzenia lub myśli nawet, bo ilekroć tylko Andrzej mógł spojrzeć w jej stronę, natychmiast spotykał już jej oczy, albo, gdy była pogrążona w rozmowie z panem Darrem, przynajmniej skurcz policzka i coś jakby ruch w jego stronę, połączony z ukrytym zreżymnie uśmiechem. W każdym bądź razie była od niej świadomość, że Andrzej zwraca na nią uwagę i że ona tę uwagę rejestruje niesłychanie czułym aparatem swych zmysłów. Pan Darre w każdym takim przypadku ukazywał na twarzy grymas ledwie widocz-

ny w małej zmarszczone koło ust, który mógł doskonale uchodzić jednocześnie za uśmiech i za wyraz ironii.

Wieczera dobiegała końca, gdy więc pani Walewska wstała od stołu, jej mąż dał hosto do opuszczenia jadalni i całe towarzystwo przeszło do salonu. Towarzystwo to nie było liczne, a ubrane świetnie i bardzo zręczne w obyciu onieśmielało nieco obu chłopców. Poza znajomymi szlaganami, kolegami pana Macieja, był sławny poeta Leśniodorski i znakomity chirurg Henrykowski, panie zaś rekrutowały się głównie z urzędniczych sfer Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Pan Walewski przedstawiał jednak ich obu, jakby to oni byli tymi znakomitościami, a nie pozostali goście. Przechodząc od jednej grupy do drugiej reklamował ich głośno:

— Nasz znakomity inżynier balista i pan magister Wierucki.

Na końcu w samym rogu sali stał dopiero konsul Darre ze swą niezwykle towarzyską.

— Pani Natalia Grzybowska! — Przedstawił kobietę Walewski.

— Pan konsul Darre.

Chłopcy wdali się natychmiast w rozmowę, a pan Maciej ruszył znów na pokój, prawdopodobnie posadzić starszych panów przy stolikach do gry w karty. Darre był człowiekiem ujmującym, bardzo w rozmowie gładkim i zręcznym.

— Właściwie przyszedłem na ten bal z powodu panów.

— Nie rozumiemy! — Rzekł Tadeusz.

— To bardzo proste. — Wyjaśniła Natalia. — Panowie są już sławni. Podobno jeden z was wynalazł jakąś nową broń, a

drugi jest ciekawym filozofem.

— To są żarty z naszej młodości! — Rzekł Andrzej. — ukończyliśmy dopiero studia i zamierzamy wprawdzie dokonać w przyszłości czegoś znakomitego, ale jak na razie daleko nam do osiągnięcia celu. W każdym bądź przypadku, ja jestem jeszcze nieczym.

— Ale pan wynalazł nową broń? — Zwrócił się do Tadeusza Darre — Tak przynajmniej mówią!

— Wynalazek, to zbyt mocne określenie. Po prostu udoskonaliłem zwykły karabin ręczny i jest to również tylko moja praca dyplomowa — wyjaśnił Tadeusz, tłumacząc jednocześnie, na czym to udoskonalenie polega.

Andrzej rozmawiał na boku z Natalią i zdawało mu się, że Darre kilkakrotnie wymieniał z nią spojrzenia. Ponieważ nie rozumiał ich znaczenia, podejrzewał, że są wobec tych tak bardzo światowych ludzi trochę śmieszni, zbyt może jeszcze młodzi i niedoświadczeni. Stał się więc uważniejszy, cedził słowa, zastanawiał się nad odpowiedzią i tokiem rozmowy. Tadeusz natomiast dał się ponieść animuszowi i z werwą opowiadał o swojej pracy, ściągawszy już większe grono słuchaczy. Cieszył się, że budzi ona zainteresowanie, pragnął właściwie zupełnie świadomie rozgłosu, marzył zawsze o dużym wynalazku i dlatego zapytanie pana Darrego wywołało u niego te wszystkie tęsknoty, które teraz rozwijał w opowiadaniu, jako wizję przyszłych swoich badań. Pan Darre słuchał bardzo uważnie, ale gdy Tadeusz skończył zauważył, dość sucho i jakby trochę pogardliwie:

(D. c. n.)

RZECZYWISTA WARTOŚĆ „WOLNOŚCI” AMERYKAŃSKICH

Nowa „rasa panów” Nowego Świata

Hitlerowskie metody nienawiści i rasizmu szaleją w Ameryce
(Korespondencja własna „Głosu”)

CHICAGO, we wrześniu.

Europejczyk, który po raz pierwszy przyjeżdża do USA nie jest uprzedzony do stosunków tam panujących, lecz już po kilku tygodniach zaczyna przeżywać DZIWNĄ HALLUCYNACJĘ. Ze wszystkich kątów wylatują stare, dobrze mu znane cienie i przywołują do rozmyślań. Im dalej posuwa się przez kontynent amerykański, tym silniej nekają go nieznosne myśli.

— Skąd ja to znam? Gdzie ja to już widziałem? I czy możliwe to jest po tak strasznej wojnie?!

Jeśli Europejczyk ten był w Niemczech w latach trzydziestych naszego stulecia i przeżył ostatnią wojnę w jednym z europejskich krajów, odpowiedzi na nekające go pytania nasuwają mu się wtedy same.

Gdy pójdzie do kina w New Yorku lub Chicago, w San Francisco lub Waszyngtonie, natrafi z pewnością na film „Gentlemen Agreement”, który zajmuje się kwestią rasową w Ameryce. Bohater filmu, pisarz Green pragnie napisać książkę o rosnącym antysemityzmie w Stanach. Ponieważ nie jest Żydem, postanawia nim zostać na kilka miesięcy i przybrać nazwisko Grinbaum. Zaczyna się gehenna człowieka, żyjącego poza nawiasem społeczeństwa; nie wpuszcza się go do pewnych hoteli i restauracji tzw. restricted (zabronione); gospodarz domu, w którym mieszka, nakłania go do zmiany mieszkania; dowiaduje się od swej sekretarki, że w jego własnej firmie (gdzie wydawał książki jako „artyści”) Żyd nie może otrzymać posady; że na Południu napisy wyraźnie wskazują na los Żyda, który zapragnie się tu osiedlić. W końcu bohater załamuje się i wyjawia swym nowym znajomym, kim właściwie jest oraz cel tej maskarady. Ogólne zgorznienie towarzyszy tej rewelacji.

Film ten wykazuje wyraźnie, jak daleko idee Hitlera zakorzeniły się w społeczeństwie amerykańskim. Żydzi, Chińczycy, Japończycy, Murzyni, Polacy i Rosjanie, częściowo Włosi i Irlandczycy, faktycznie żyją na marginesie wielkiej Ameryki. Anglosasi natomiast — to nowa „rasa panów” Nowego Świata.

Odważny publicysta amerykański, Ray Sprigle, laureat nagrody publicystycznej Pulitzera, który przed rokiem wstąpił się odkryciem, że jeden z sędziów Najwyższego Sądu należał do Ku-Klux-Klanu, postanowił zrealizować w życiu pomysł scenarzysty filmu „Gentlemen Agreement”. Obrat tylko inny problem i inny teren. Ucharakteryzował się na murzyna z Północy, który przyjeżdża w odwiedziny do swych krewnych na głuchym Południu (stany Tennessee, Mississippi oraz Louisiana). Ray Sprigle był w kontakcie z organizacją murzyńską, która dała mu przewodnika, oraz konieczne kontakty w terenie.

Po powrocie z tej „krajoznamcej” wyprawy w głąb czarnego ładu Ameryki, Sprigle napisał cykl 15 artykułów w „Post Gazette” w Pittsburgu, przedrukowanych przez kilka innych jeszcze gazet.

Reportaże Sprigle’a zrobiły wielkie wrażenie. Chociaż zdawało się, że warunki życia Murzynów w południowych stanach są powszechnie znane, okazało się, że piekło murzyńskie zawiera jeszcze wiele tajemnic, pilnie strzeżonych przez władców Południa.

Życie Murzynów za kolorowym kordonem w Ameryce jest straszne — powiada Sprigle. — Ale daleko gorsze jest to, że nic nie można tam zdziałać. Widziałem poniżanie godności ludzkiej w sposób tak niesłychany, że wieść nie chciałem, dopóki z ludźmi tymi nie pomówiłem osobiście.

Autor cytują wypadki zabicia Murzyna w mundurze, który właśnie powrócił do rodzinnego miasteczka z Niemiec i nie „spodobał” się miejscowej władzy; mówi o likwidacji najmniejszych chłopów murzyńskich i zabieraniu ich dobrze zagospodarowanych farm; o „cichych” lynchach na cmentarzach; o policjantach, którzy strzelają bądź „w obronie własnej”, bądź też do „uciekających” Murzynów; o „polowaniach” na czarnych dla zabawy w dni świąteczne i gwałceniu młodych dziewcząt murzyńskich, którym nie wolno się nawet skarżyć. Bo jak sędzia wyda wyrok przeciwko „białemu”? O „kontraktach” i „umowach” zawieranych z Murzynami, które

praktycznie czynią z Murzynów bezpłatnych niewolników na „białych” farmach...

Ostatnio na ekranach amerykańskich, w dodatkach filmowych z lubością pokazuje się różne sceny z życia Ku-Klux-Klanu. Widziałem np. w ub. tygodniu zaprzysiężenie nowych 700 członków tej organizacji, zwalczającej Murzynów, Żydów i katolików w Ameryce. „Wielki Smok” w czarnym chalcie i kapturze przemawiał do nowych adeptów tej zbrodniczej sekty. Palący się krzyż oraz tysiące postaci w białych kapturach, śpiewających jakieś ponure pieśni, towarzyszyły tej średnio-wiecznej ceremonii. W kilka dni później ów „Wielki Smok” (Grand Dragon) udzielił „wywiadu” prasie, w którym obwieścił, że „Południe nigdy i pod żadnymi warunkami nie zgodzi się na żadne koncesje na rzecz Murzynów. Uchwalone przemocą prawa nie będą tutaj wykonywane. Wnukowie członków Klanu,

który zwalczał ruch Lincolna już w 1860 roku, podejmą ponownie oręż w obronie swych świętych praw...”

W tych warunkach stają się zrozumiałe zorganizowane awantury w czasie podróży Henry Wallace’a na Południe oraz próby ukamienowania kandydata na senatora z ramienia Trzeciej Partii, prof. Curtis Mac Dougalla w mieście West Frankfort, w stanie Illinois (nie-daleko Chicago). Kiedy kamienie zaczęły padać na Mac Dougalla (oraz na jego żonę i 4-letnie dziecko), kandydat na senatora zawołał do tłumu: „Czy jestem w hitlerowskich Niemczech?”...

Część prasy amerykańskiej i wielu znanych polityków wyraziło swoje oburzenie z powodu tych „niewczesnych” demonstracji przeciwko Wallace’owi, „które godzą w przepisy Konstytucji amerykańskiej”. Ale ci sami ludzie robili wszystko, aby zachęcić demonstrantów do owych aktów gwałtu i przemocy. Również teraz chodzi im nie o obronę Wallace’a, a o zatuszowanie zbyt wielkiego skandalu, który powstał naokoło wyczynów rasistowskich na Południu i który odsłonił przed całym światem rzeczywistą wartość oślawionych „wolności amerykańskich”.

MARIAN PODKOWIŃSKI

Śladem naszych artykułów

Podbijający ceny piwa

pociągani będą do odpowiedzialności

Artykuł, zamieszczony w numerze niedzielnym „Głosu” demaskujący ciemne machinacje sklepikarzy-spekulantów, zarabiających na butelce piwa 15 złotych, przyniósł już pierwsze rezultaty.

Jak się dowiadujemy, pod wpływem naszego alarmu zebrało się prezydium Społecznej Komisji Kontroli Cen na specjalne posiedzenie, na którym postanowiono ustalić maksymalną cenę za butelkę piwa na 38 złotych. W ten sposób marża zarobkowa detalisty nie może przekraczać 8 zł na butelkę, czyli 27 proc. Obniżenie ceny piwa butelkowego powinno

się również przyczynić do obniżenia cen piwa, sprzedawanego na szklanki.

Pobieranie wyższych cen ściągane będzie z całą surowością prawa przez Komisję Specjalną, którą należy informować o wszystkich tego rodzaju wypadkach.

Pozostaje do załatwienia jeszcze jedno. Wymierzenie odpowiedzialności domiaru podatkowego tym wszystkim, którzy w ciągu wielu miesięcy zarabiali na piwie 50 procent, łamiąc w ten sposób wszelkie zasady zdrowej kalkulacji handlowej i wyciskając dodatkowo z kieszeni konsumenta MILIONY ZŁOTYCH. L.

Związek byłych Uczestników Walki Zbrojnej

wydatnie pracuje w Łodzi i województwie

W dniu 25 bm. odbędzie się ogólnokrajowy zjazd Związku b. Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację.

Jedną z najbardziej czynnych agend Związku jest jego oddział na terenie Łodzi i województwa, opiekujący się 3869 wdowami i sierotami po poległych lub zaginionych bojownikach.

Przed ogólnokrajowym zjazdem Związek łódzki podsumował wyniki swej działalności za rok 1947-48. Jak ze sprawozdań wynika na opiekę dla członków i podopiecznych wydatkowano 5.702.210 zł oraz rozdzielono większe ilości odzieży.

W celu materialnego unieależnienia podopiecznych i nie skazywania ich na zarobki

i pomoc dorywcza, Związek oraz jego oddziały w województwie łódzkim uruchomił szereg przedsiębiorstw zarobkowych, zatrudniających ponad 200 osób.

Szczególne troską otacza Związek te młodzień, której sytuacja materialna utrudnia dostęp do nauki. Młodzieży tej wypłacono ogółem 168 stypendiów.

Nie mniejszą uwagę poświęca się opiece nad dziećmi, kierując je między innymi do szkół zawodowych, gdzie mają zapewniony internat i utrzymanie. W bieżącym sezonie letnim 441 dzieci z województwa łódzkiego wyjechało na kolonie letnie, organizowane przez Zarząd Główny w 14 punktach kolonijnych.

Maszynę zastępują kilof i łopata

Warszawa coraz piękniejsza

Wielkie nasilenie ruchu budowlanego — nowoczesne metody pracy

(Od własnego korespondenta „Głosu”)

Zwykły spacer po Stolicy, długie kolumny przetargów, a wreszcie sprawozdania Instytucji, które odbudowują Warszawę jasno wykazują, że jeszcze nie było roku, w którym nasilenie prac byłoby TAK WIELKIE, JAK OBECNIE. Ale mało wie się o tym, że odbudowa Stolicy systematycznie zmienia swój charakter, odgruzowywanie dobiega właściwie końca, a większość prowadzonych robót to już NIE ODBUDOWA, A TWO-

RZENIE OD NOWA, BUDOWA OD FUNDAMENTÓW.

WARSZAWA — we wrześniu.

Rada Budowlana przy Wydziale Inspekcji Budowlanej Z. M. w swym ostatnim sprawozdaniu podała, że zatwierdziła do połowy września br. 1622 projekty budowlane, z których większość to domy budowane od fundamentów.

Przy budowie Warszawy pracuje się przy pomocy kilofów, łopat, bagrów... i najnowszych dzwignów. Mechaniczny sprzęt, którego na początku odbudowywania się Stolica miała bardzo niewiele, powoli wypiera prymitywne narzędzia.

Przy poszerzaniu Marszałkowskiej najpierw wywożono ziemię taczkami, później po szy-

nach wąskotorówki zażrzywały wagoniki. W ostatnich dniach ziemia i gruz wędrują już drogą napowietrzną. Po metalowych linach zawieszonych na lekkich podporach pełzną w górę na przestrzeni 80 metrów duże wiadra wypełnione po brzegi. Opuszczają się nad bocznice kolejową i zrzucają swój ciężki ładunek na platformy wagonów. Urządzenie to zbudowane według projektu jednego z inżynierów ma w przyszłości spełnić rolę transportera, a jego wydajność przy dostarczaniu materiałów budowlanych przy sprawnej obsłudze wyniesie prawdopodobnie 20 m sześci. na godzinę.

Ministerstwo Przemysłu i Handlu, przystę-

To i owo

Odbudowa moralna

Kazio bardzo się ucieszył z mego przedwczesnego powrotu z urlopu.

— No, braciszku — zawołał — bywałeś tu i ówdzie, otarłeś się, można powiedzieć, po świecie, gadaj: co tam, panie, w polityce?

Zamiast odpowiedzieć — podesunąłem Kaziowi organ kurii metropolitalnej krakowskiej pl. „Tygodnik Powszechny”, numer 38-183, wskazując palcem na stronę jedenastą.

— Kronika religijna? — zdziwił się Kazio.

— Aha: 72 KATHOLIKENTAG?

Zaintrygowany niemieckim tytułem przyjaciela mój zaczął wertować ciepłą wzmianeczkę o obradach 72 z rzędu „rocznicowego sejmiku katolickiego”, który miał miejsce 4 i 5 września br. w Moguncji. Przebiegł szybko takie ciekawe szczegóły, że obrady odbywały się w gmachu uniwersytetu, że przybyło na nie 180 tysięcy Niemców, że dobry Ojciec Św. wezwał przez radio zebranych do pomocy na rzecz uchodźców ze wschodu itp. — zatrzymał się natomiast dłużej nad słowami przewodniczącego zjazdu. Odczytał je nawet głośno: „KATOLICY NIEMIECCY NIE SĄ ODPOWIEDZIALNI ZA OKRUCIENSTWA HITLEROWSKIE. PROSIMY BRACI I SIOSTRY W CHRYSUSIE, BY NAM POMOGLI W MATERIALNEJ I MORALNEJ ODBUDOWIE”.

— To bardzo ładnie — zdecydował Kazio. — Moralna odbudowa Niemiec — piękna rzecz. Denazyfikacja, demilitaryzacja, demokratyzacja...

— Wolnego, wolnego — powstrzymałem roz-pędzonego filatelistę. — Moguncki apel nie ma nic wspólnego z żadnym „de”. O całkiem innej ODBUDOWIE chodzi uczestnikom niemieckiego „sejmu katolickiego”. Oni już tę ODBUDOWĘ zresztą zaczęli...

— Modlitwą i pracą? — wtrącił domyślnie Kazio.

— Nie — odparłem. — Starym i bynajmniej nie chrześcijańskim hasłem — „DRANG NACH OSTEN”. Fundamentem pod ten gmach położył znany list pasterski (?) Ojca Św. Wnet katolicy kolońscy (ci „pachnący” rewizjonizmem) wystosowali pismo dziękczynne do Watykanu. Następnie — opierając się na Opocce Piotrowej — założyli jótrowski komitet ogólnoniemiecki pod nazwą Katolicka Rada Uchodźców (pod kierownictwem arcybiskupa kolońskiego Frigga i „pełnomocnika papieskiego dla spraw uchodźców” biskupa dr. Dietricha). Następnie — rozbudowując działalność „komitetu” — zwąchał się z Schumacherem i kombinują, jakby tu wprowadzić do nowego Reichstagu posłów... ze Śląska, z Pomorza, z Poznańskiego, z b. Prus Wschodnich itd. Katolicy niemieccy z Bawarii poszli jeszcze dalej: w wypadku, gdyby nie udało się dokonać „wyboru” posłów z polskich Ziemi Odzyskanych, pragną stworzyć dywersyjną partię polityczną „Niemców Wschodnich”.

— O, rany! — westchnął Kazio — śliczna mi odbudowa moralna. Całkiem według wzorów hitlerowskiego „MEIN KAMPF”. Dziwnie tylko, że „Tygodnik Powszechny”, uważając za stosowne umieścić informację o „Katholikentagu”, nie uznał za potrzebne opatrzyć ją w komentarz...

— Na przykład — w jaki?

— Ano, choćby w ten, że w podobnej robotce prowadzący moguncy mogą liczyć na pomoc braci i siostr nie tyle w Chrystusie, ile — w Antychryście.

E. Tam.

WIECZÓR AUTORSKI LEONA PASTERNAKA

Staraniem Zarządu Oddziału Łódzkiego Stowarzyszenia Myśli Wolnej dnia 25 września br. o godz. 19.00 w lokalu — Plac Zwycięstwa 13, odbędzie się wieczór autorski Leona Pasternaka. Wstęp bezpłatny.

Interpelacje naszych Czytelników

Okólnik nie zastąpi odzieży

Szanowny Tow. Redaktorze!

Jako robotnicy przedsiębiorstwa transportowego C. Hartwig S. A. w Łodzi (międzynarodowi ekspedytorzy) niemało przyczyniamy się do podniesienia sprawności produkcji przemysłu łódzkiego. Dokładamy wszelkich starań, aby fabryki łódzkie otrzymały na czas konieczne surowce, jak wełnę i bawełnę. Wysyłane w świat (eksport) towary produkcji miejscowego przemysłu przechodzą przez nasze ręce.

O ile my ze swej strony staramy się należycie wywiązać z ciężących na nas obowiąz-

ków, to nasze władze zwierzchnie niewiele okazują zainteresowania warunkami naszej pracy. Chodzi mianowicie o odzież ochronną. Czym ona jest dla robotnika transportowego, który pracuje na zimnie i słońcu, nadmieniać chyba nie trzeba.

Mimo wielokrotnych naszych interwencji w Związkach Zawodowych, jak również u naszych władz zwierzchnich, nic dotychczas w tym kierunku nie zrobiono. Nadszedł wprawdzie, jak nas poinformowano, okólnik z Centrali w Warszawie w tej sprawie; nie usunął on jednak naszej bolączki. Okólnik pozostał

okólnikiem, a odzieży ochronnej jak nie ma, tak nie ma. Zbliża się okres zimowy, a co za tym idzie, śloty i mrozy. Z niepokojem patrzymy w przyszłość, nie wiedząc kiedy i jak załatwi się, tak palącą dla nas sprawę.

Pracownicy firmy C. Hartwig Oddział w Łodzi

Od Redakcji: Żądania robotników są słuszne i sprawa ta nie powinna być przewlekana z dnia na dzień. Obowiązkiem Dyrekcji, Rady Zakładowej i kół partyjnych jest spowodowanie jak najszybszego rozwiązania tego problemu.

Jolka

Złego nie należy chować pod korcem

Słuszne żale pracowników szpitala im. Barlickiego

Przysłowiową „ostatnią kroplą w kielichu” stała się w szpitalu im. Barlickiego historia rzekomej kradzieży mięsa i przeprowadzona w związku z tym redukcja czterech pracowników. Na zebraniu, zwołanym przez dyrekcję szpitala, na które, nota bene, nikt z dyrekcji nie przyszedł, okazało się, że ani nie było kradzieży, ani nawet nie było mięsa. Chodziło po prostu o kilka wcale nieświeżych kotletów, do spożycia których nie znalazłono amatora i wobec tego kierowniczka kuchni ofiarowała je czterem zatrudnionym u niej kobietom. Cała ta sprawa nie była byłąby nawet wzmianki dziennikarskiej, lecz poruszamy ją dlatego, że to właśnie było bezpośrednią przyczyną burzy, jaka rozpetła się w szpitalu. Dlaczego więc nie wyjaśniono tej sprawy od razu z miejsca, co robiła Rada Zakładowa?

O to właśnie chodzi, że szpital ten, choć zatrudnia kilkaset osób, nie posiada własnej Rady Zakładowej, i że w ogóle panują tu stosunki jakiegoś rodzaju, panować nie powinny. Wróćmy na przykład do poruszonej na wstępie sprawy wynoszenia ze szpitala artykułów żywnościowych. Pracownicy rozumieją, że są jeszcze jednostki nieuczciwe. Pracownicy jednak słusznie oburzają się na traktowanie ogółu, jako ludzi nieuczciwych. Każda z pracowników uważa za osobistą obelgę takie np. powiedzenie przedstawiciela dyrekcji, jak „skończy się wasze złodziejskie żniwo”. Jako obelgi traktują również dokonywane kilkakrotnie w ciągu dnia rewizje ich szafek. Oburzenie byłoby może mniejsze, gdyby się widziało, że dyrekcja istotnie dba o powierzone jej pieczy dobro społeczne. Tymczasem na podwórzu szpitalnym sterczy od kilku już lat stos żelazowa, skąd wycierają i płyty kuchenne, i łóżka, które początkowo nadawały się jeszcze doskonale do użytku, a teraz mogą pojsć już tylko na szmerek. Gorzej — dyrekcja szpitala nie myśli nawet o tej ostatniej, możliwej jeszcze sposobności, spożytkowania starożelastwa.

— Cztery złoty za tonną złomu — mówi — nie warto się tym wcale „babrać”.

Złom zostanie więc dalej na podwórku tak długo, aż miłośnicy czasu zamienią go w prozek, lub też... czynnik miarodajny wejdzie wreszcie w to nieszczęśliwe podwórko. Na żelazowie nie kończy się jednak to marnotrawstwo. Oto codziennie całe kadzie dobrej szpitalnej zupy, a nie rzadko i stopy czerstwego pieczywa wędrują do beczek jakiegoś mleczarza, który rewanżuje się za to kilkoma litrami mleka. Pracownicy szpitalni, słusznie, po gospodarsku, podchodzą do tej sprawy: „na zlewach można by doskonale hodować świnię, aby móc poprawić jadłospis chorych”.

Dotychczas, niestety, nie widać w szpitalu zbyt wielkiej troski o swych pracowników. O to na przykład, nie zostały tu jeszcze uregulowane wypłaty urlopowe za miesiąc lipiec, a nawet i czerwiec, bo... kasjer nie przygotował na czas wykazu dla Ubezpieczalni Społecznej. Wygląda jakoby na to, że kasjer z zasady nie lubi się śpieszyć, bo i z wypłatami pensji miesięcznych, i zasiłków rodzinnych też bardzo często nie bywa w porządku.

PLENARNE ZEBRANIE DELEGATÓW
Zarząd Związku Zaw. Prac. Sam. Teryt. i Ujęt. Publicznej w Polsce. — Oddział w Łodzi zawiadamia, że w dniu 24 września br. o godz. 17-ej odbędzie się w lokalu związkowym, przy ul. Wólczańskiej 5 Plenarne Zebranie Delegatów. Obecność obowiązkowa.

Sprawami tymi również zająć się powinna Rada Zakładowa i Związki Zawodowe. Cóż, kiedy istnieje tylko jedna ogólna Rada Zakładowa — dla wszystkich placówek Ubezpieczalni Społecznej, Rada, która ma swą siedzibę w Centrali, a ponadto w skład jej nie wchodzi ani jeden pracownik szpitala.

Obecni na zebraniu przedstawiciele tejże Rady na wszystkie żale pracowników dawali jedną odpowiedź: „sami jesteście sobie winni, trzeba było przyjść i zawiadomić nas”.

Nam jednak wydaje się, że Rada Zakładowa nie powinna wyczekiwać, aż do niej ktoś przyjdzie ze skargą, lecz obowiązkiem jej jest czuwać nad tym, by na podległych jej oddziałach nie działa się pracownikowi krzywda.

W danym wypadku rozległość terenu co prawda poważnie utrudnia to zadanie, lecz można było przecież wybrać tyłu delegatów pracowników, ile Ubezpieczalnia ma placówek.

Wydała nam się, że jednak i przy dotych-

czasowym stanie rzeczy Rada mogłaby wykazać więcej inicjatywy i aktywności. Przecież nie do pomyślenia jest taka sytuacja, jaka panuje tu, w szpitalu Ubezpieczalni, gdzie pracownicy fizyczne czują się po prostu upośledzone.

Nie do pomyślenia również jest taki stan rzeczy, żeby nikt nie pomyślał o tym, że sprzątaczkę i pracownicę kuchni szpitalnej mogą się dokształcać i przejść do kategorii pracowników wykwalifikowanych. Tu, w szpitalu, nikt o to się nie troszczy. Przeciwnie, gdy pracownica fizyczna z własnej inicjatywy idzie na kurs pielęgniarstwa do Czerwonego Krzyża, to nie tylko, że nie ma żadnych ułatwień w czasie nauki, ale jeszcze po skończeniu kursu i praktyki przenosi się ją bardzo niechętnie do kategorii pracowników umysłowych.

Pracownicy szpitala opowiedzieli redaktorowi „Głosu” wszystko, co je boli, w przekonaniu, że najgorzej bywa, gdy się rzeczy złe chowa pod korcem.

W tę i z powrotem

Wbrew przysłowiu

„Oko pańskie konia tuczy” — mówi przysłowie. Bywa jednak i tak, że „oko” kieruje się na „konie” w całkiem innym celu. Ot, właśnie ostatnio powstały we wszystkich państwowych zakładach przemysłu włókienniczego Komitety Fabryczne, których zadaniem jest stały nadzór nad sklepami, notowanie wszelkich obławów „magazynowania” żywności i przekazywanie spostrzeżeń Delegaturze Komisji Specjalnej.

Biada bucatelowi spekulacji! „Oko” robotnicze napewno potrafi go „ustrześć” od tego, aby się nie „tuczył” na wyzysku ludzkiej pracy.

Czy całą stopą?

Obywatel Kutermankiewicz zadziwił znajomych swoim sposobem chodzenia. Tak mianowicie stawiał stopę, iż robiło to wrażenie, iż gość „chodzi na piętach”.

— Czyżby miał na podbiciu? — pytali znajomi.

— Nie, skądże — odpowiadał Kutermankiewicz — Podbicie mam czysto, całe nogi w ogóle bardzo zdrowe.

— No, to obuwie przylaszne!

— Nic podobnego! Nowe kamazki posiadałam, w lipcu u „Bata” kupiłam, bardzo, można powiedzieć, wygodne i dopasowane.

— Wiecej czemu łazicie jak 75-procentowy inwalida?

— A bo nie chcę zdeirzeć podszew — oświadczył Kutermankiewicz. Łatwiej dźsić o nowe buty niż o zelówki.

Obecnie ob. Kutermankiewicz chodzi „pewnie”, „po męsku” — całą stopą. Nic dziwnego: została zniesiona reglamentacja skór podszewowych. Centrala Handlowa Przemysłu Skórzanego zapowiedziała, iż rzuci na rynek masę skóry o wartości ponad półtora miliarda złotych. Starczy dla każdego na naprawę zelówek.

P.S. Tylko dlaczego, mimo zapowiedzi — skór tych dotychczas nie ma? Czy Kutermankiewicz znów zacznie „chodzić na piętach”?

Koncert gry aktorskiej

Znakomity artysta Karol Adwentowicz wraz ze swą świetną partnerką Ireną Grywińską, dają wspaniały koncert niezrównanej gry aktorskiej w wystawianej z niezwykłym powodzeniem 11 scenie Teatru Powszechnego sztuce „Lisie Gniazdo”

Dzięki dotacjom Rady Państwa

Łódź polepsza warunki mieszkaniowe ludzi pracy

W najbliższym czasie remonty domów, budowa studzien, dalsze przyłączanie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej

Troska władz centralnych o Łódź, znalazła swój realny wyraz w dotacjach, jakie Rada Państwa przyznała ostatnio naszemu miastu. Od chwili tej wszystkie wydziały, wszystkie agendy Zarządu Miejskiego przystąpiły do pracy, aby w tym roku jeszcze wypełnić najpilniejsze prace, których celem jest polepszenie warunków mieszkaniowych i sanitarnych ludzi pracy.

Przy wypełnieniu powyższych zadań ciężar prac spada przede wszystkim na Zarząd Nieruchomości Porzuconych i Opuszczonych. Zarządowi Nieruchomości przyznano 145 milionów zł na remonty kapitalne, na mniej sze roboty oraz na przyłączenie szeregu domów do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej. Zarząd Nieruchomości nakreślił już wytyczne swych prac na okres najbliższy.

REMONTY... REMONTY
Jeśli chodzi o remonty kapitalne, przewi-

duje się przeprowadzenie ich w 7-miu nieruchomościach oraz na osiedlu Stoki, kosztów ogólnym 62 milionów zł. Remont obejmie w pierwszym rzędzie domy na jednej z najbardziej zaniedbanych ulic, na ul. Kamienniej, w domach pod Nr Nr: 1, 2, 3, 5, 7, 11 i 18.

Roboty na ul. Kamienniej podjęte zostaną jeszcze w tym tygodniu i warto tu zaznaczyć, że jeden z budynków na tej ulicy, a mianowicie pod Nr 2, po ukończeniu prac nie tylko uchroniony zostanie przed zniszczeniem, ale ponadto dostarczy 18-tu mieszkań 1- i 2-izbowych.

NIE MNIEJ WAŻNE SĄ KONSERWACJE DROBNIJSZE

Remonty kapitalne nie wyczerpują zagadnienia racjonalnego gospodarowania nieruchomościami. Nie mniej ważne są konserwacje średnie i drobne, zabezpieczające miesz-

kańcom cały dach nad głową.

Do tych mniejszych, ale dla ludności może najistotniejszych zadań, należy przede wszystkim naprawa dziurawych dachów, wymiana gnijących lub zmurzających stropów oraz remont ustępów.

Inwestycje w tej dziedzinie obejmą: wymianę stropów w 119 nieruchomościach, ogólnym kosztem 37.882.000 — zł., Remont dachów w 272 nieruchomościach ogólnym kosztem 36.045.000 — zł. Remont ustępów w 30 posesjach i wreszcie remont 18 studzien, co w sumie razem z robotami wykonanymi od stycznia br. da 219 nowych studzien. Sieć wodociągów i kanalizacji obejmie nowe domy.

Brak kanalizacji oraz wody był i jest palącą bolączką licznych domów łódzkich. Poważne zmniejszenie tej bolączki stało się możliwe teraz właśnie dzięki nowym znacznym funduszom.

Jeśli chodzi o sieć wodociągową, przewiduje się w najbliższym czasie przyłączenie 48 nieruchomości, zaś do końca br. przyłączonych zostanie dodatkowo 29 nieruchomości. Część tych robót wykona Dyrekcja Kanalizacji i Wodociągów, część zaś firmy prywatne. Przede wszystkim wzięte zostały pod uwagę dzielnice najbardziej zamieszkałe przez ludność robotniczą. Przyłączenie do sieci dokonane zostanie więc na ulicach: Za Wiszy Nr 24, 22b., 22, 11 i 9. Bałucki Rynek Nr 3, Łagiewnickiej Nr 8 i 9, Placu Kościelnym Nr 4, 6, 8, Zgierskiej Nr 24, 20, 18, 16, 12, 10, 8, 5 i 3. Nowowiejskiej Nr 6 i 12. We wszystkich wymienionych punktach woda doprowadzona zostanie do piwnic, na podwórzach zaś zainstalowane będą zdroje.

Poza domami mieszkalnymi do sieci wodociągowej przyłączone zostaną różne nieruchomości miejskie, a więc: szkoła przy ul. Kilińskiego 141, Lecznica Zwierząt na ul. Kopernika, Szkoła przy ul. Magistrackiej Nr 6, Ośrodek Zdrowia na ul. Mielczarskiej 35, Ośrodek Zdrowia na ul. Moniuszki i budynek Grand-Hotelu.

Projekty co do sieci kanalizacyjnej przewidują przyłączenie do niej 30 nieruchomości, a mianowicie na ul.: Jaracza Nr 38, Magistrackiej Nr 12, 16, Wodnej 15, Armii Czerwonej Nr 9-11 (d. Sindermann), Przędzalnianej Nr 13., Wólczańskiej 197-181, Miedzianej 11, Gdańskiej Nr 148, 152, 106, Kilińskiego 10a, 16, 15 i Kopczyńskiego Nr 30.

Zarząd Nieruchomości przystąpił już do pracy, powierzając wykonanie planowanych robót szeregowi przedsiębiorstw.

MIEŚA I TŁUSZCZÓW BĘDZIE WIĘCEJ

Energiczna akcja zaradcza w pełni toku

Uchwały zorganizowanej przez prezydenta miasta konferencji aprowizacyjnej

W dniu wczorajszym Prezydent Łodzi, tow. Eugeniusz Stawiński zorganizował konferencję, której tematem było usprawnienie rynku aprowizacyjnego naszego miasta. W konferencji wzięli udział przedstawiciele instytucji, związanych z zaopatrzeniem ludności w artykuły pierwszej potrzeby, a mianowicie PSS, PCH, Komisariat Rządowego do Spraw Mięsnych, Centrali Mięsnej, Cechu Rzeźników, Zakładów Żob., Centrali Spółdzielczej Mleczarsko-Jajczarskiej, Komisji Cennikowej i Komisji Specjalnej. Tow. Widawski reprezentował OKZZ.

W ostatnich miesiącach rzeźnicy produkują o 30 procent więcej przetworów mięsnych, niż w roku ubiegłym. Czynną to dlatego, że wyroby mięsne przynoszą im większe zyski, niż mięso nieprzetworzone. Komisja Specjalna wzmoże kontrolę zużycia mięsa i tłuszczu, aby kosztem przetworu kierować na rynek większą ilość mięsa. Komisja Specjalna rozciągnie również szeroką kontrolę nad

nielegalnym skupem mięsa, w województwie łódzkim przez kupców z innych województw. W ten sposób całą ilość mięsa, znajdującą się w naszym województwie, przejdzie na nasz rynek wewnętrzny.

Na poprawę sytuacji na rynku tłuszczowym wpłynę fakt, że w najbliższych dniach kontyngent masła m. Łodzi ze 180 tys. kg. w miesiącu wrześniu będzie podniesiony do 200 tys. kg.

Zaopatrzenie ludności w artykuły pierwszej potrzeby przez spółdzielnię, między innymi w mleko, było rozpatrywane na podstawie projektu, podanego we wczorajszym numerze naszego pisma. Mianowicie chodzi o to, by spółdzielnie pracowały na dwie

zmiany od godz. 5-ej rano, poza tym, by w niedziele w godzinach rannych rozprowadzały również mleko kartkowe dla dzieci. Dyrektor PSS zapewnił, że sprawa ta będzie w najbliższych dniach omawiana przez zarząd PSS.

PCH w najbliższym czasie otrzyma 30 tys. kg oleju rafinowanego, który zostanie w beczkach rozprowadzony do sklepów PSS. Do sklepów detalicznych będzie oddany w butelkach litrowych, półlitrowych i ćwierćlitrowych. Ustalona cena na olej w detalu wynosi 450 zł za litr, 230 zł za pół litra i 120 zł za ćwierć litra. Wypadki przekraczania tych cen winny być natychmiast meldowane w Komisji Specjalnej.

(m.z.)

Co słyhać z kartoflami?

Zakusy spekulacji muszą być stłumione w zarodku

Zaczął się już okres wykopek, w związku z czym należało się spodziewać, że podaż kartofli na rynku będzie wrosłała z dnia na dzień, a co za tym idzie, że cena kartofli winna ulec pewnie niższe.

I dlatego Biuro Kontroli Cen skreśliło chwilowo, na okres przejściowy, kartofle z cennika, licząc się z koniecznością obniżenia ceny na ten artykuł.

W związku z faktem, że chłopcy zajęci są wykopkami, dowóz ziemniaków do Łodzi chwilowo jest nieco słabszy. Okoliczność ta została wykorzystana przez elementy spekulacyjne, które podniosły momentalnie cenę na kartofle z 8 do 10 zł za kilogram.

Szerokim rzeszom konsumentów przypominamy tu, że Powszechna Spółdzielnia Spożywców przyjmuje zamówienia na dostawę każdej ilości ziemniaków po cenach ustalonych, a więc nie przekraczających 8 zł. za kilogram przy odbiorze detalicznym. Wszystkie potrzeby Łodzi w zakresie zaopatrzenia w ziemniaki mogą być zaspokojone

drogą. Powtarzamy tę informację po to, aby nikt nie przepłacał niepotrzebnie spekulantom.

Każda próba spekulacji ziemniakami powinna w tych warunkach spotkać się ze zdecydowanym odporem samych konsumentów i odpowiednich władz.

W.L.

Filharmonia otwiera sezon

Jutro wielki koncert symfoniczny

Filharmonia Miejska w Łodzi rozpocznie sezon 1948-49 wielkim koncertem symfonicznym w piątek, 24 bm. o godz. 19-tej.

Dyrygować koncertem będzie Włodzisław Ornicki, stały kapelmistrz Filharmonii Łódzkiej, jako solista wystąpi najznakomitszy wiolonczelista polski, Kazimierz Wilkomirski.

„Flis” Moniuszki odegrana zostanie barwna symfonia d-moll Zygmunta Stojowskiego, pełne finezji wariacje Rocco na wiolonczelę z orkiestrą Piotra Czajkowskiego.

Zwracamy uwagę, że koncerty symfoniczne w b. sezonie rozpoczynać się będą o godz. 19-tej. Bilety sprzedaje kasa Filharmonii, Narutowicza Nr 20 od 10—13-ej.

ODCZYT REKTORA KOTARBIŃSKIEGO W STOWARZYSZENIU MYŚLI WOLNEJ

Zarząd Oddziału zawiadamia członków i sympatyków, iż dnia 24 września br. o godz. 19.30 w lokalu przy ul. Traugutta 12 (II piętro) odbędzie się zebranie, na którym rektor U.E. prof. T. Kotarbiński wygłosi odczyt p. „Ateizm, bezbożnictwo, wolnomyślicielnictwo i racjonalizm”.

CHÓRY DLA CHÓRÓW

Wydział Kultury i Sztuki Zarządu Miejskiego komunikuje, że IV koncert „Chórów dla chórów” odbędzie się dnia 26.9.48 r. w sali Filharmonii Miejskiej przy ul. Narutowicza 20 o godz. 19-ej.

Udział wezmą następujące chóry: „Harfa” pod dyr. prof. W. Słowińskiego, „Echo” pod dyr. K. M. Prosnaka, „Jutrzenka” pod dyr. W. Zechanowskiego.

Kronika Pabianic

Wojewódzka Rada Narodowa uchwaliła budżet na r.1949

KOMU WINSZUJEMY

Czwartek, dnia 23 września 1948 r.
Dziś: Tekli

DYŻURY APTEK

Dziś dyżuruje apteka mgr. Markusa
przy ul. Armii Czerwonej Nr. 24.

K I N A

Kino POLONIA — „Bolero”
Kino ROBOTNIK — „Rosanna 7-miu księ-
życów” (dozwolony dla młodzieży, od lat
13-tu).

WAŻNIEJSZE TELEFONY

Straż Pożarna — 0
Komisariat M.O. — 63.
Zmiana numeru telefonu Ubezpie-
czalni Społecznej — zamiast nr 208 —
nr. 35.
P. C. K. — 112
Dworzec Kolejowy — 91
Zarząd Miejski — 66
PZPB. — 23
Telegraf — 213
PPR. — 5POMNIK WDZIĘCZNOŚCI ARMII
RADZIECKIEJ I WOJSKU POLSKIEMU
W SYCOWIEW dniu 18 bm. zwołano w Sycowie po-
siedzenie przedstawicieli władz, partii poli-
tycznych, Zw. Samopomocy Chłopskiej, or-
ganizacji młodzieżowych i instytucji spo-
łecznych, na którym omówiono organizację
„Miesiąca przyjaźni polsko-radzieckiej”. Na
zakończenie „Miesiąca” dnia 7 listopada br.
odbędzie się uroczyste odsłonięcie pomnika
wdzięczności Armii Radzieckiej i Wojsku
Polskiemu w Sycowie.

Aleksandrów

Wręczenie nagród przodownikom pracy — dziewczinom

Dnia 22 bm. odbyło się zebranie całej za-
ręgi robotniczej Zjednoczonych Zakładów
Przemysłu Dzwiniarskiego w Aleksandrowie,
na którym Dyrekcja wraz z Radą Zakładową
złożyły wyczerpujące sprawozdanie półrocz-
ne.Po wysłuchaniu sprawozdania przystąpiono
do rozdawania nagród wyróżnionym czoło-
wym przodownikom pracy, PZZDz w Aleksan-
drowie. Nagrody zostały przyznane za sto-
sowanie metod oszczędnościowych oraz ra-
cjonalizację pracy.Szczególnie wyróżnili się: cerowaczki Jó-
zefa Kołodziejczyk, Anna Jeszke, Józefa Lub-
czyńska. Z łączarek na czoło wysunęły się:Tajemnicze morderstwo
w powiecie jeleniogórskimDnia 19 bm. w lesie w Dębowej Górze
(gmina Łomnica, pow. jeleniogórski) dzieci
natknęły się na trupa kobiety. Powiadomo-
ne o tym władze wszczęły śledztwo. Na
szyi zamordowanej był silnie zaciśnięty rze-
mień, co wskazuje na to, że kobieta została
uduszona. Nie znaleziono przy niej żad-
nych dokumentów. Z zeznań okolicznych
mieszkańców wynika, że nie pochodziła ona z
żadnej ze sąsiednich wsi. Zamordowana mo-
gła liczyć około lat 25.Prokurator wszczął dochodzenie w celu u-
stalenia tożsamości zamordowanej oraz wy-
krycia mordercy i tła, na jakim dokonano
zbrodni.W dniu wczorajszym zamieściliśmy
sprawozdanie z obrad, jakie toczyły
się w Wojewódzkiej Radzie Narodowej
i z dyskusji nad sprawozdaniem ob.
Wojewody Piotra Szymanka. W dal-
szym ciągu donosimy o budżecie, który
został uchwalony na tymże posiedzeniu
Wojewódzkiej Rady Narodowej.Budżet zamyka się sumą 55 milionów
złotych; w tym 13 milionów 600 tysię-
cy na oświatę oraz 3 miliony 800 ty-
sięcy na popieranie kultury i sztuki.
Razem więc na cele kulturalno-oświa-
towe przeznaczono przeszło 31 procent
budżetu.Bardzo poważną pozycję, bo blisko
13 milionów 300 tysięcy zł. stanowią
wydatki na popieranie rolnictwa. Z in-
nych wydatków na podkreślenie zasłu-
gują fundusze przeznaczone na ochronę
zdrowia.Z funduszy przeznaczonych na po-
pieranie rolnictwa 1 milion zł. przy-
znano na organizowanie kursów dla
gospodyń wiejskich (przetworów owo-
cowych, kroju i szycia i racjonalnego
żywienia). 1.400 tysięcy zł. prelimino-
wano na premii wychów rozplodni-
ków z uwagi na wielkie braki jakie
dają się odczuć pod tym względem na
terenie naszego województwa. By pod-
nieść produkcję pasz, konieczna jest
budowa silosów. Wychodząc z tego za-
łożenia Rada przeznaczyła 1 milion zł.
na kupno form silosowych. Poza tym
na popieranie uprawy łubinu słodkiego
(istnieje projekt wprowadzenia za-
kazu siania łubinu gorzkiego) przezna-
czono 1 milion zł. Suma ta ma być
rozdzielona pomiędzy biednych i śred-
nich rolników jako wyrównanie różni-cy cen przy zakupie nasion łubinu
słodkiego.Władze samorządowe, jak również
Samopomoc Chłopska zwróciły uwagę
na wielką ilość chorób kopyt wśród
koní. Choroby te w głównej mierze
są wynikiem wadliwego podkuwania.
Stąd przeznaczono pół miliona złotych
na kursy dla kowali — podkuwaczy
koní. Kursy te zorganizowane będą
przy lecznicy weterynaryjnej w Piotrkowie.6 milionów zł. wyasygnowanych zo-
stanie na melioracje doświadczone w
dolinie rzeki Ner w okolicach Puc-
niewa. Z tej sumy przewidziane są
również dotacje dla spółek wodnych
w Woli Puczniewskiej w Mirosławic-
cach — Babicach, w Konstantynowie
oraz dla spółki wodnej w Cieżkowic-
cach, gm. Żytno pow. radomskiego.Z innych pozycji na szczególną uwa-
gę zasługują fundusze przeznaczone na
walkę z analfabetyzmem. Na cel ten
przeznaczono 4,5 miliona zł.Ogólnie o budżecie tegorocznym po-
wiedzieć można, iż nacechowany jest
troską o poprawę warunków bytu lud-
ności wiejskiej. Świadczą o tym sumy,
przeznaczone na oświatę, rolnictwo i
zdrowie publiczne.

Przodownicy pracy w walce o jakość produkcji

PZPB w Pabianicach posiada już
pierwszych przodowników pracy w
walce o jakość towaru: Inspektorat
Kontroli Technicznej przy PZPB wy-
typował bowiem najlepszych pracow-
ników z poszczególnych oddziałów, któ-
rzy oddali najwięcej towaru w I-szym
gatunku.Są to na Oddziale „Centrala”—tkal-
nia: ob. Binek Helena, Musiał Antoni,
Ratajczyk Bronisława, Płocienniczak
Bronisława i Stusio Weronika.Oddział — Moszczenica tkalnia: ob.
Krawentek Helena, Kawlik Maria.Oddział 1 — tkalnia: ob. Kania Jó-
zef, Zawierucha Antonina, Stusio Ma-
ria i Michlewska Julia.Oddział 3-5 — tkalnia: ob. Wierze-
rowicz Stefania, Pietrzak Anna.Oddział 7 — tkalnia: ob. Iżykow-
ska Anna. Oddział 8 — tkalnia: ob. Ja-
nas Zygmunt. Oddział 9 — tkalnia:ob. Bloch Heronima. Oddział 10 —
tkalnia: ob. Zielińska Teodozja i Haj-
der Bronisław. Oddział 12 — tkalnia:ob. Nowicka Janina. Oddział 13 —
tkalnia: ob. Adasiak Maria. Oddział14 — tkalnia: ob. Fasiak Stefania. Od-
dział 15 — tkalnia: ob. Cichoń Bo-
sław. Oddział 26-27 — tkalnia: ob.

Beim Regina.

Wszyscy wymienieni pracownicy o-
trzymają specjalne nagrody pieniężne.

Piotrków

Współzawodnictwo pracy wśród rolników

Jak wynika z danych Powiatowej Komisji
Współzawodnictwa wsi, akcja współzawodnic-
twa objęła na terenie powiatu piotrkowskie-
go cały szereg prac, nawet nie związanych
bezpośrednio z produkcją rolną. Należy do
nich na przykład podjęta niedawno w ramach
współzawodnictwa gromad przez gromadę
Łęczno budowa szosy, łączącej tę gromadę
przez Przylgów z Kołem.Najlepsze jednak wyniki dała akcja współ-
zawodnictwa w dziedzinie dostaw mleka domleczarni spółdzielczych. Gdy Powiatowy Zwią-
zek Samopomocy Chłopskiej zaplanował pod-
niesienie w bieżącym roku dostaw o 50 proc.
w stosunku do roku ubiegłego, to już w sierp-
niu mleczarnie (np. Mleczarnia Spółdzielcza
„Wieś w Piotrkowie” notowały wzrost o 260
proc., przy czym w pracy tej wyróżniały się
często gromady uboższe jak np. gromada Za-
wada w gminie Bełchatówek, która zwiększy-
ła dostawy pięciokrotnie. Pierwsze miejsce
w zwiększeniu dostaw mleka mają dotąd o-drocki mleczarskie Witów i Milejów, gdzie
prócz tego współzawodnictwo obejmuje nie-
mniej ważne zagadnienie zagospodarowania
łąk w związku z urządzeniami wodno-melio-
racyjnymi, przeprowadzanymi przez piotrkow-
ski Urząd Wodno-Melioracyjny.W dziedzinie budowy silosów prowadzi do-
tąd w akcji współzawodnictwa gromada Bud-
ków gm. Woźniki, w dziedzinie wychowania
i dostaw tuczników pierwsze miejsce uzyska-
ły Gminne Związki Samopomocy Chłopskiej
w Ręcznie, Parzniewicach i Kleszczowie. Spół-
dzielnia Mleśna „Spółnota” w Piotrkowie
przyznała tym placówkom nagrody w postaci
siewników, które już pracują w obecnej akcji
siewnej.Prócz wyżej wymienionych dziedzin akcja
współzawodnictwa obejmuje w pow. piotrkow-
skim również uprawę poplonów, przy-
czym jako zasadę wysunięto zwiększenie po-
wierzchni poplonów do 10 proc. ogólnej po-
wierzchni uprawnej.Również w ramach akcji współzawodnictwa
wykopano względnie oczyszczono na terenie
powiatu piotrkowskiego czterdzieści pięć ty-
sięcy metrów bieżących rowów odwadniają-
cych.Gwałtowny sztorm i huragan
na BałtykuGwałtowny sztorm, jaki panował w ostat-
nich dniach na Bałtyku, nie spowodował po-
ważniejszych uszkodzeń w statkach, które na
czas zdążyły się schronić w pobliskich por-
tach. Wichura jednak na Wybrzeżu wyrzą-
dziła szereg szkód, m.in. w Kołobrzegu hura-
gan spowodował zawalenie się ściany wypo-
żegnego domu, która zawałiła się na sąsiedni
zamieszkały dom. 6 osób, znajdujących się
przy pracy w zakładzie rzeźnickim zostało
zabitych, a dwie ciężko ranne.W związku z trwającym od kilku dni sztor-
mem zmniejszył się ruch statków, które w
swoich portach wyjściowych czekają na usta-
lenie się pogody. W dniu 20 bm. weszły do
portu gdyńskiego tylko cztery statki, a trzy
opuściły port.

Dokształcanie nauczycieli szkół rolniczych

Celem zapoznania szerokiego ogółu nauczy-
cieli wszystkich typów szkół rolniczych z
aktualnymi zagadnieniami gospodarki spół-
dzielczej na wsi, oraz celem pogłębienia ich
wiedzy fachowych Ministerstwo Rolni-
ctwa i R.R. podjęło w roku bieżącym szer-
oką akcję dokształcania, którą objęły są wszy-
scy nauczyciele szkół przysposobienia rolni-
czego, szkół średnich i liceów rolniczych.W Bartoszewicach k. Łodzi zakończył się
ostatnio pierwszy tego rodzaju kurs dokształ-
cający dla dyrektorów liceów rolniczych i
wizytatorów szkół rolniczych. Część absol-
wentów będzie wykładowcami na kursach
dla nauczycieli szkół rolniczych.W Pszczelinie k. Warszawy w Instytucie
Kształcenia Nauczycieli rozpoczął się 15
września br. drugi turnus szkoleniowy dla
dyrektorów liceów rolniczych, w którym
bierze udział 100 osób.Dla nauczycieli szkół rolniczych prowadzi-
ne są od czerwca br. miesięczne kursy
szkoleniowe w miejscowości Góra — Woj.
Wrocławskie. Do dnia 20 września przesko-
lono tam ogółem 250 osób.W Ursynowie k. Warszawy przy Liceum
Ogrodniczym organizuje się miesięczne kur-
sy, na których przeszkolony będzie cały
personel administracyjny przysposobienia ro-
lniczego. Absolwenci tego kursu zasilą sze-
reg wojewódzkich i powiatowych wizyta-
torów i inspektorów przysposobienia rolni-
czego.Obecnie odbywają się egzaminy dla ab-
solwentów gimnazjów i liceów rolniczych w
Kowańcu k. Nowego Targu. Absolwenci zaj-
mą stanowiska instruktorów gminnych przy
spisaniu rolniczym. Po przejściu okre-
szonej praktyki w terenie, będą oni powołani
na nauczycieli szkół rolniczych, a z kolei
po przeszkoleniu wyższego stopnia — na
nauczycieli szkół średnich rolniczych.Kurs dokształcający w Kończycach k. Cie-
szyna, który się rozpocznie 1 października
br. ma za zadanie udoskonalenie sprawności
fachowej nauczycieli szkół rolniczych. W
kursie tym wezmą udział również nauczy-
ciele żeńskich szkół rolniczych.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Głos”

TEATRY

Państwowy Teatr Wojska Polskiego
w Łodzi, ul. Jaracza 27
Dziś o godz. 19.00 najznakomitsze dzieło
Shakespeare'a „OTELLO”

TEATR POWSZECHNY

Codziennie o godz. 19.15 „Lisie Gniazdo” z udziałem Ireny GRZYŃSKIEJ i Karola ADWENTOWICZA.

TEATR „SYRENA” Traugutta 1

Dziś o godz. 19.30 komedia p. t. „Dobrze skrojony frak”.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA
ul. Daszyńskiego 34

Dziś dwa przedstawienia o godzinie 16-tej i 19.15 sztuki C. de Peyret-Chapuis „NIEBOSZCZYK PAN PIC” w reżyserii Janusza Warneckiego. Udział biorą: Hanna Bielicka, Krystyna Ciechomska, Halina Głuszkówna, Czesław Guzek, Irena Horecka, Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń i Michał Melina. Dekoracje Stanisława Cestelkiego. Kasa czynna od 12-jej. Tel. 123-02.

Teatr „OSA” Zachodnia 43, tel. 140-09

Codziennie o godz. 19.30, w niedzielę o godzinie 16 i 19.30 „ROZKOSZNA DZIEWCZYNA”. Ostatnie dni. Pracujący otrzymują: 50 proc. ulgi. Widownia kryta brezentem, szczególnie chroniona przed chłodem.

Teatr Komedi Muzycznej „LUTNIA” Piotrkowska 243

Dziś i dni następnych o godzinie 19.15 „Cnotliwa Zuzanna”, operetka w 3-ach aktach J. Gilberta.

Bilety wcześniej do nabycia ul. Piotrkowska 102, a od godz. 17-jej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11-jej.

MUZEUM MIEJSKIE

Muzeum Przyrodnicze w Parku Sienkiewicza czynne od godz. 10-17 prócz niedziel i świąt.

Etnograficzne, Plac Wolności Nr 14, czynne codziennie od 10-17 prócz niedziel i świąt.

Prehistoryczne — Plac Wolności Nr 14, czynne codziennie od 10-17 prócz niedziel i świąt.

Sztuki — Więckowskiego 36, otwarte od 10-17 prócz niedziel i świąt.

Spółdzielnia Plastyczna — ul. Piotrkowska Nr 103, Wystawa prac malarskich Mieczysława Siemińskiego, otwarta od godz. 10-18.

KINA

ADRIA — „Tajemnica nocy wigilijnej”
godz. 18, 20.30 w niedzielę 15.30

film dozwolony dla młodzieży

BALTYK — „Tajemnica Wwładu”
godz. 17, 19, 21 w niedzielę 15

film niedozwolony dla młodzieży.

BAJKA — „Bohaterki Pacyfiku”
godz. 17.30, 20, w niedzielę 15

film dozwolony dla młodzieży od lat 14

GDYNIA — „Program aktualności krajowych i zagranicznych Nr 30”
godz. 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21

HEL (dla młodzieży) — „Zielone lata”
godz. 15.30, 18, 20.30 w niedzielę 13

MUZA — „Piotr I-szy (scena 1-sza)”
godz. 18, 20 w niedzielę 16

film dozwolony od lat 14

POLONIA — „Siostra lokaja”
godz. 16, 18.30, 21 w niedzielę 13.30

film dozwolony dla młodzieży

PRZEDWIOSNIE — „Wakacje”
godz. 18, 20 w niedzielę 16

film niedozwolony dla młodzieży.

ROBOTNIK — „Ostatni dzień”
godz. 16, 18.15, 20.30 w niedzielę 13.30

film dozwolony dla młodzieży od lat 14-tu

ROMA — „Podrutek”
godz. 18, 20 w niedzielę 16

film dozwolony dla młodzieży

REKORD — „Konik Garbuszek”
godz. 18.30, 20.30, w niedzielę 16.30

film dozwolony dla młodzieży

STYLOWY — „Młody z Kronsztadu”
godz. 16.30, 18.30, 20.30, w niedzielę 14.30

film dozwolony dla młodzieży od lat 14-tu

SWIT — „Koncuszek”
godz. 18, 20 w niedzielę 16

film dozwolony dla młodzieży

TECZA — „Siostra lokaja”
godz. 15.30, 18, 20.30, w niedzielę 13

film dozwolony dla młodzieży

TATRY (w ogrodzie) — „Cygańska miłość”
godz. 15.30, 18, 20.30 w niedzielę 13

film niedozwolony dla młodzieży.

WISLA — „Cygańska miłość”
godz. 16, 18.30, 21, w niedzielę 13.30

film niedozwolony dla młodzieży.

WŁOKNIARZ — „Aleksander Matrosow”
godz. 17, 19, 21, w niedzielę 15

film dozwolony dla młodzieży

WOLNOŚĆ — „Ostatnia noc”
godz. 16.30, 18.30, 20.30 w niedzielę 14.30

film dozwolony dla młodzieży

ZACHĘTA — „Bolero”
godz. 18, 20, w niedzielę 16

film niedozwolony dla młodzieży.

PANSTWOWA FABRYKA ZEGARÓW

Łódź, ul. Wigury 21

zatrudni:

TOKARZY

ŚLUSARZY

ZEGARMISTRZÓW

5929k

SPORT SPORT SPORT

Łodzianin Krakowiak

ratuje honor naszych żużlowców
Mecz Morawy — Polska Śodkowa wygrali Czesi 35:20

Jeżeli wczorajsza impreza naszych żużlowców nie wypadła tak jak powinna — wina była wyłącznie pogody. Przejmujący wiatr przenikał do kości. Pięciotysięczna publiczność zsiniała z zimna szczekając zębami, rozgrzewając się tylko na krótko w czasie zaciętych walk na torze. Złe warunki atmosferyczne wpłynęły również na to, że słynne „Jappy” wczoraj często zawodziły. Najgorzej było z ich zapalaniem. Ci, którzy pchali je na start, zimą z pewnością nie odczuwali.

Mecz, jak było do przewidzenia, wygrali Czesi rewanżując się tym samym za porażkę na Śląsku. Bezkonkurencyjnymi byli oczywiście Seberka i Spinka, ale nie wiele im wczoraj ustępował młody, bo zaledwie 21-letni Havelka, który ustanowił nowy rekord naszego toru uzyskując dobry czas 1:34.5 minuty na 4 okrążenia. Z naszych jeźdźców największy wczoraj sukces odniósł łodzianin Krakowiak zwyciężając w VIII biegu samego Spinkę. Jazdą swą pełną brawury łodzianin wzbudził tak szalony entuzjazm na trybunie, że cała powstała z miejsc, jakby w ten sposób chciała dopomóc do zwycięstwa. Niezłe pojechał również wczoraj Koleczek, ale jechał on jak zwykle bez głowy — na gaz. Wąsikowski wczoraj nie nie pokazał. Jechał bez serca i zdaje się za... ostrożnie.

Po wciągnięciu na maszy flag państwowych czechosłowackiej i polskiej i po odegraniu hymnów państwowych stanęli na starcie pierwszego biegu (wszystkie biegi odbywały się na przestrzeni 4 okrążeń toru (przyp. red.) Seberka, Fiala, oraz nasz Najdrowski i

Wąsikowski. Ze startu poprowadził Seberka. Jadący na trzeciej pozycji Wąsikowski nawiązał walkę z Fialą i przeszedł go na wirażu, biegu jednak nie ukończył z powodu spadnięcia łańcucha. Bieg wygrał Seberka przed Fialą i Najdrowskim w czasie 1:42.

Na starcie drugiego biegu spotkali się Spinka najlepszy zawodnik czeski, Kadlec, oraz Polacy Bonin i Chlebicz. I tu znów przesładował nas pech. Bonin wysypał się na wirażu i znów dwa pierwsze miejsca zajęli Czesi. Bieg wygrał Spinka przed Kadlecem i Chlebiczem w czasie 1:40.

W trzecim biegu padł rekord toru łódzkiego. Poblił go młody Havelka, jadąc zupełnie nie zagrożony od startu do mety i pokrywając 4 okrążenia w czasie 1:34.5. Drugim był Koleczek. W biegu tym wysypał się drugi z Czechów Vanek a Nowacki nie wystartował z powodu defektu maszyny.

Bieg czwarty musiano powtarzać. Za pierwszym razem Czesi opóźnili się na start i starter puścił bieg po przepisowych 30 sekundach bez nich. Protest gości formalnie (z punktu widzenia regulaminu) nie słuszny — gospodarze jednak uwzględnili i bieg powtórzyli. Wygrał go Seberka w czasie 1:44 przed Chlebiczem i Boninem.

W biegu tym, Czesi prowadzili już w ogólnej punktacji różnicą 9 punktów (16:7).

Bieg piąty stał się widownią wspaniałej walki Koleczka z Czechem Spinką. Niestety Koleczek przy wyjściu z ostatniego wirażu dał się minąć Czechowi z lewej strony. Bieg wygrał Spinka w czasie 1:35.8 przed Koleczkiem

SPINKA (CSR) — na wirażu

i Kadlecem. Drugi nasz reprezentant Nowacki wycofał się.

Bieg szósty przyniósł znów zwycięstwo młodemu Havelce w czasie 1:39 przed Wąsikowskim i Najdrowskim. Czechom zaś prowadzenie w ogólnej punktacji stosunkiem 23:12 punktów.

Najwięcej bodaj emocji przyniósł widowni bieg siódmy. Ze startu ruszyli Seberka, Fiala, oraz Polacy Olejniczak i Koleczek. Ze startu poprowadził Koleczek przed Seberką i przez 3 okrążenia Polak utrzymywał się na pierwszym miejscu. Na ostatnim okrążeniu Seberka atakując Polaka, ale bezskutecznie. Przewaga Koleczka wystarczyła by niewątpliwie aby mu zapewnić zwycięstwo, gdyby nie pech. Polakowi na ostatnich niemal metrach dwa razy spadała kabela ze świecy i Czech wygrywa bieg w czasie 1:42 o pół kola przed Olejniczakiem i Fialą.

Ośmy bieg przyniósł nam jedyne pierwsze miejsce zdobyte przez łodzianina Krakowiaka, który od razu ze startu objął prowadzenie i nie oddał go groźnemu Spince aż do mety. Na trzecim miejscu uplasował się Wąsikowski a na czwartym Czech Kadlec.

Bieg dziewiąty narobił dużo wrzawy na trybunie. Zaczął się pechowo. Przy ruszaniu ze startu Nowacki dał za dużo gazu i „Jappy” stanął mu dęba jak narowisty koń zrzucając go na ziemię. Ze startu ruszyło więc tylko trzech zawodników Havelka, Vanek i Bonin. Na ostatnim okrążeniu dublowany Vanek zajeżdża drogę Boninowi i w ten sposób udaremnia myślenie o zaatakowaniu Havelki. Zwyciężył oczywiście Havelka w czasie 2 minut przed Boninem i Vanekiem.

Ostatni bieg dziesiąty ukończył solo Czech Seiner w czasie 1:56. Na pierwszym okrążeniu wysypał się na wirażu Czech Tuma i Polak Olejniczak, Krakowiak zaś nie mógł wystartować wskutek defektu widełek.

W ogólnej punktacji zwyciężyli Czesi stosunkiem 35:20 punktów.

Kierownik ekipy czeskiej p. Diète po zawodach jak najpochlebniej wyrażał się o Krakowiaku. Łodzianin najbardziej mu się podobał ze wszystkich naszych zawodników. Na drugim miejscu Czech sklasyfikował Olejniczaka.

kr.

Węgier Rieff

ma trenować naszych piłkarzy

Zarząd Polskiego Związku Piłki Nożnej pertraktuje w sprawie zaangażowania na trenera reprezentacyjnej kadry piłkarzy polskich Węgry Emila Rieffa. Trener węgierski, który jest b. graczem czołowej drużyny węgierskiej MTK (Budapeszt), ma za sobą długoletnią pracę trenerską na Węgrzech, w

Holandii, Belgii, Włoszech i Francji, a ostatnio w Czechosłowacji, gdzie szkolił piłkarzy SK „Ziliny” i „Jednoty” (Koszyce).

W Polsce oprócz pracy wyszkoleniowej z grupą czołowych piłkarzy polskich i utalentowanych juniorów, Rieff prowadzić będzie specjalny kurs instruktorski.

Sport w ZSRR

Czudina pobiła rekord

Holenderki Blankers Koen

Moskwa (Obsl wi.) W rozegranych w Charkowie mistrzostwach lekkoatletycznych Związku Radzieckiego wielki sukces odniosła zawodniczka moskiewskiego „Dynamo” Czudina, zdobywając 7 złotych i srebrnych medali.

25-letnia Czudina — studentka Wyższej Szkoły Technicznej w Moskwie — zdobyła

trzy indywidualne tytuły mistrzowskie: w skoku w dal, w rzucie oszczepem oraz w pięcioboju (4.561 pkt.), poza tym startowała ona w sztafetach 4x100 m i 4x200 m, które ustanowiły dwa nowe rekordy Związku Radzieckiego. W skoku wzwyż Czudina zajęła drugie miejsce.

Harcerze łódzcy na bieżni

Dlaczego nie biorą z nich przykładu inne sekcje lekkoatletyczne klubów łódzkich?

W zawodach lekkoatletycznych zorganizowanych w Łodzi przez HKS z udziałem zawodników z Pomorza uzyskano następujące wyniki:

100 mtr. seniorzy: 1) Grzanka (AZS Olsztyn) 11 sek. 2) Białkowski (HKS Bydgoszcz) — 11.2. 3) Różycki (HKS Łódź) — 11.2.

400 mtr.: 1) Grzanka (HKS Bydgoszcz) — 54 sek. 2) Jama (Boruta) 54.4, 3) Wdowczyk (HKS Łódź) — 54.4.

1500 mtr.: 1) Dycha (PKS) — 4:16.6, 2) Mankowski (Warszawa) 4:17.6, 3) Krzeński (PKS) — 4:24.3.

Sztafeta 4 x 100 mtr.: 1) HKS 48.8 sek., 2) Tur 44.7, 3) LKS 47.8.

Skok w dal: 1) Sosnowski (HKS Łódź) 6.31 m., 2) Kun (DKS) 6.25 m., 3) Wengerg (HKS Bydgoszcz) 6.16 m.

Pchnięcie kulą: 1) Świetlicki (PKS) 11.35 m., 2) Kruszewski (PKS) 11.24, 3) Oberbek (Tur) 11.21.

Rzut oszczepem: 1) Garnarczyk (HKS Łódź) 46 m., 2) Garnarczyk II (HKS) 45.05, 3) Ostapowicz (HKS Łódź) 44.03.

60 mtr. juniorzy: 1) Kozłowski (HKS) 7 sek., 2) Podbielski (HKS) 7.8 sek., 3) Szczepański (LKS) 7.8 sek.

200 mtr. juniorzy: 1) Chudy (PKS) 24.5 sek., 2) Tarnacki (HKS) 24.9, 3) Tyta (LKS).

1500 mtr. juniorzy: 1) Kowalski (HKS) 4:31.9, 2) Stepien (HKS) 4:32, 3) Grab D — 025557 (LKS) 4:42.

Pchnięcie kulą juniorzy: 1) Garnarczyk II (HKS) 11.54, 3) Kurasiewicz (LKS) 11.38.

Rzut dyskiem: 1) Bednarek (PKS) 44.60 m., 2) Garnarczyk 42.22 m., 3) Zawada (PKS) 42.14 m.

Sztafeta 4 x 100 mtr.: 1) HKS — 48.3 sek., 2) PKS — 49.4, 3) LKS — 49.7.

Mimo stosunkowo chłodnej pogody, zainteresowanie zawodami było dość duże. Dlaczego w ślady HKS-u nie idą zupełnie inne sekcje lekkoatletyczne klubów łódzkich?

Do sprawy tej powrócimy w najbliższym czasie.

Co usłyszymy przez radio

12.04 Dziennik, 12.04 Muzyka, 12.25 Utwory forep. dawnej muzyki 12.45 (Ł) „Budowa kiszarni w gospodarstwie chłopskim” 12.55 Przewodnicy pracy w rolnictwie (III). 13.00 Muzyka polska, 13.45 „Ludwik van Beethoven, 14.30 (Ł) Z dzisiejszej prasy, 14.35 (Ł) Fragmenty z oper Verdi’ego (pl.) 15.05 (Ł) Przegląd wojennej literatury amerykańskiej, 15.20 (Ł) Lekkie piosenki (pl.) 15.30 „Spiewamy piosenki” aud. dla dzieci, 15.50 Muzyka z płyt, 16.00 Dziennik południowy, 16.30 „Na swojską nutę”, 17.00 Muzyka symfoniczna, 17.50 „Odbudowa Warszawy” 18.00 „Mówi Wystawa Ziemi Odzyskanych” 18.05 „To warto przeczytać”, 18.10 „Dla każdego coś milego”, 19.00 Felieton literacki, 20.00 „Sermierze” słuch. wg. pow. Stendhala p.t. „Czerwone i czarne”, 20.58 Komunikat meteorologiczny, 21.00 Dziennik wieczorny, 22.00

„Dawna muzyka na płytach „Anthologie Sonore”, 22.45 (Ł) Koncert życzeń, 22.58 (Ł) Omówienie progr. lokalnego na jutro, 23.00 Ostatnie wiadomości, 23.10 Muzyka taneczna, 23.20 Program na jutro 23.30 Hymn.

Program na PIĄTEK rano 24 września 48 r. 5.00 (Ł) Polonez — powitanie, omów. pogody i ważn. aud. dnia, 5.05 (Ł) Muzyka poranna z płyt, 5.20 Międzynarodowy koncert wymienny z Czechosłowacją, 6.00 Sygnał czasu pobudka młodzieżowa, 6.05 Gimnastyka, 6.15 Dziennik, 6.30 Muzyka, 6.50 Program dnia, 7.00 Skróty wiad. dziennika poran, 7.05 Przegl. prasy, 7.12 Muzyka, 7.20 Poradnik gospod. dom, 7.30 Muzyka, 8.20 Anna Proletariuszka, 8.35 Muzyka, 8.55 Inform. ogólnop., 9.00 Skrzynka PCK, 9.10 (Ł) Komunikaty.